

Величко Вікторія Володимирівна,
здобувач ступеня доктора філософії
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Позааудиторну роботу в підготовці майбутніх учителів слід розглядати як діяльність, яка відбувається хоча і поза межами аудиторних занять, але відіграє значну роль у формуванні в них професійного важливих якостей.

Головна *мета позааудиторної роботи* полягає в тому, щоб забезпечити студентам можливість застосувати отримані знання на практиці, розвинути творчі здібності та педагогічну майстерність.

У позааудиторній роботі можуть бути застосовані різноманітні *технологічні підходи й методи організації*, з-поміж них [1; 2]:

– Самостійна робота в межах вивчення навчальних дисциплін, що охоплює проєктні, інтерактивні, кейс-технології, технології електронного навчання.

– Майстер-класи та воркшопи, що проводяться передовими освітянами й науковцями, і на яких майбутні учителі отримують досвід практичного застосування знань, формують вміння послуговуватися новітніми освітніми технологіями чи методиками викладання.

– Професійні гуртки і клуби, як-от клуб «Учитель», «Клуб ефективних людей» тощо, наукові й творчі гуртки, спортивні секції, де студенти можуть обмінюватися досвідом, обговорювати нові педагогічні ідеї, вчитися лідерству та командній роботі.

– Наукові конференції і семінари, що охоплюють тематику науково-педагогічної та практично-педагогічної діяльності, де студенти можуть презентувати результати своїх досліджень, обговорити їх з колегами та отримати важливий зворотний зв'язок.

– Волонтерська та благодійна діяльність, через яку студенти розвивають емпатію та соціальну відповідальність, важливі для вчителів якості.

– Культурні та освітні заходи, таких як свята, конкурси, виставки та інші події, що допомагають студентам набути досвіду в організаційній діяльності, реалізувати свої творчі здібності та потребу в комунікації.

– Самоосвіта та саморозвиток, які можуть включати читання фахової літератури, участь в онлайн-курсах та вебінарах, розвиток навичок критичного мислення, навчання в інституціях неформальної освіти.

– Електронні ресурси та онлайн-платформи, що дозволяють залучати студентів до роботи на курсах MOOC, професійних об'єднаннях за інтересам, використання електронних бібліотек, освітніх платформ для самоосвіти та дистанційного спілкування.

– Міжнародний обмін та програми стажування, що дають змогу студентам пізнати освітні практики інших країн.

Отже, позааудиторна робота допомагає розвивати всебічну особистість майбутнього вчителя, формувати професійні якості, а також конкурентоздатність на ринку праці.

Клубна робота посідає важливе місце серед всіх інших форм позааудиторної діяльності майбутніх учителів. Клуб «Учитель» може стати ефективним методом розвитку професійної компетентності й професійної культури майбутніх учителів, сконцентрувати в собі задля цього визначені формувальні засоби.

Метою клубу «Учитель» є розвиток професійних знань і навичок студентів через обговорення актуальних проблем освіти, обмін досвідом та методами викладання; формування індивідуального стилю педагогічної діяльності за допомогою майстер-класів, тренінгів, воркшопів, рольових ігор, дебатів, дискусій; підтримка творчого та особистісного розвитку та педагогічної майстерності майбутніх учителів шляхом організації культурних та мистецьких заходів.

Організація діяльності клубу «Учитель» відбувається на принципах

добровільності, співробітництва, самоврядування, розвитку особистості професіонала, урізноманітнення діяльності, цілеспрямованості, рефлексії та інтеграції з академічними цілями.

Заняття можуть бути організовані один чи два рази на місяць та охоплювати такі теми [2]:

1. *Особистісні стратегії викладання*: «Хто я як учитель?», воркшопи з рефлексії та самоаналізу, розробка власної «вчительської філософії», емоційний інтелект у викладанні.

2. *Педагогічна майстерність у спілкуванні*: мистецтво комунікації і риторики, театральні техніки в викладанні та встановленні контакту, нетрадиційні форми встановлення зворотного зв'язку, рефлексивне та нереклексивне слухання, монологічне та діалогічне мовлення.

3. *Дизайн-мислення для вчителів*: техніки креативного планування уроків, воркшопи з візуалізації навчального матеріалу (інфографіка, ментальні карти), інтерактивні методи викладання.

4. *Індивідуальний технологічний підхід до викладання*: персоналізований підхід до використання цифрових інструментів, створення власних електронних освітніх ресурсів: блоги, сайти, подкасти, цифровий сторітеллінг або як технології можуть допомогти розповісти історію уроку.

5. *Саморозвиток та професійне зростання*: портфоліо вчителя як інструмент самоаналізу та презентації досвіду, створення особистого бренду вчителя, лідерство і інновації в освіті або як стати агентом змін.

6. *Естетика навчального простору*: організація простору класної кімнати, ергономічний дизайн освітнього середовища, що надихає учнів.

У межах клубу можуть бути застосовані методологічні семінари, оргдіяльнісні ігри, воркшопи, «фестивалі ідей», кейси, проєктна робота, психологічні тренінги, колективні творчі справи тощо.

Доцільним супроводом діяльності клубу може стати персональний сайт або блог, у межах якого будуть висвітлюватися провідні педагогічні ідеї, технологічні підходи до формування індивідуального стилю професійної

діяльності майбутніх учителів.

Список використаної літератури

1. Карлова Н. М., Лапко О. А. Компетентнісний підхід у позааудиторній роботі майбутніх учителів-словесників. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2023. № 1. Вип. 355). С. 44–51.

2. Упатова І. П. Позааудиторна методична діяльність майбутніх учителів. *Наука і освіта*. 2015. № 5. С. 123-128.